

FOMENT

DIARI NACIONALISTA REPUBLICA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ

PERLA, 2.—REUS
TELEFON NUM. 168

NO'S RETORNEN ELS ORIGINALS
ENCARA QUE NO'S PUBLIQUIN

Any XIII

Núm. 116

Reus, dilluns 20 de Maig de 1918

PREUS DE SOTSCRIPCIÓ

REUS. Ptes. 1'50 al mes.
Fora. 4'50 trimestre.
Estranger. 9'—

Número solt 5 cèntims

Les Juntes de Defensa de Correus i Telégrafs

Les representacions de les Juntes de Defensa de Correus, Telégrafs i Hisenda han celebrat una reunió amb objecte d'examinar el projecte de llei concedint millores als funcionaris, que el Govern ha presentat a les Corts. El projecte no ha satisfet als esmentats funcionaris.

Sembla, en efecte, que l'acert no ha correspost a la bona intenció en la elaboració del projecte; i com que es tracta d'una reforma convenient i necessaria, per més de una raó, snposem que les Corts la milloraran en lo degut, i esperem que'l Govern tranzigirà.

Bo será, sobretot, que del projecte desaparegui tota escletxa per on puguin venir el favoritisme i la injusticia a desvirtuar lo. Dissortadament, no és la suspicacia, sino la experiencia la que aconsella no posar en mans dels ministres futurs certs mitjans de que tant abusaren els ministres passats.

Concreten els funcionaris sa protesta alegant que mentres en l'esmentat projecte se defineix la situació dels caps amb un augment de 2.000 pessetes com a mínim, els ofic als primers no percibeixen benefici de cap classe, altres el percibeixen de 500 pessetes i algunes, molt humils, de 750; perque aquest augment començarà a cobrar-se sen-

se tetxa determinada, tal vegada llunyana; perque estableix un torn de mèrit, que és un torn d'elecció disfregat, com ho fou sempre, restringint de manera notable, en canvi, el d'antiguetat, conseguit a força d'esforços; perque s'admet la possibilitat d'entrar per oposició en els Cossos en escales superiors; perque s'eleva el tipó d'edad per a la jubilació; perque, además, no se satisfán les lligítimes aspiracions dels temporers i dels subalterns; perque s'han oblidat dels obrers dels serveis de l'administració; perque no s'atén a la petició d'una nova classe d'oficials amb 5.000 pessetes; perque no s'expressa amb claretat la forma d'adaptació de les bases als Cossos consultius, i, sobre tot, perque amb el projecte es barrina la Constitució al privar als funcionaris de sos drets de ciutadania al prohibir la associació dels mateixos adhuc per a assumptes de ordre privat, sense l'autorització dels respectius Ministeris, base que no és possible acceptar a canvi de unes problemàtiques pessetes sense fer dexació de la dignitat individual i colectiva.

LA GUERRA

Examinant Marcel Sembat la situació general, declara en «L'Humanité» lo següent:

«Tenim dos grans metius per a confiar: l'afluencia de les forces

americanes i els ràpids progressos de nuestra aviació.»

Referint se a l'informe de Tardieu, que indicava abans de la seva sortida dels Estats Units que esperava obtindre el resultat de la seva moció, diu Sembat: «Les xifres que representaven aleshores el màxim de nostres esperances han sigut actualment sobrepujades per la realitat en formidables proporcions, i el total mensual de l'arribada d'aquestes tropes es sis vegades major que el que aleshores s'esperava.

Referent a l'aviació, l'esforç comú de França, Anglaterra i América ens assegura una superioritat notable; pero s'apropa el moment en que aquesta superioritat será aplastant i capaç d'obligar als alemanys a demanar la pau.»

Per altra part, d'Holanda telegrafien que millers d'obriers a Alemanya han sigut traslladats de diverses fàbriques de municions al front de batalla.

En certs tallers sols hi ha dones, nois i presoners de guerra.

Els periódics afegeixen que aital mesura ha sigut imposada per les grans pèrdues sotertes recentment en la ofensiva. Batallons especials han sigut formats amb ex-presidaris.

Se crida a les armes fins als homes físicament incapaços de prendre-les.

A lo llarg de la frontera holandesa no hi ha tropes, i totes les guarnicions importants han quedat desguarnides de soldats.

TEATRE CIRCO

EMPRESA FABREGAS

Gran Companyia Catalana del Teatre Romea de Barcelona

DIRECTOR: ENRIC GIMENEZ

DEBUT: El dissabte de 25 Maig

Queda obert l'abonament * Detalls per programes i en la secció corresponent d'aquest diari.

IMPORTANT: Per a comoditat del públic, s'admeterán encàrrecs en el Bar París tots els dies, de 11 a 1 del matí i de 3 a 5 de la tarda.

Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

Reunit el Jurat de l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana per a l'atorgament del «Premi República Argentina» ha acordat adjudicar-lo al treball que porta per lema «Nova Catalunya».

La proclamació del fallo i entrega del premi al qui en resulti autor tindrà lloc en l'acte del solemne Repartiment de Premis del VI Concurs Nacional d'Historia de Catalunya, qual acte se celebrarà avui a dos quarts d'onze del matí, en el Saló de Cent de Cà la Ciutat, de Barcelona.

Per a ajudar a pagar les despeses del VI Concurs Nacional d'Historia de Catalunya, de la mateixa Associació s'han rebut donatius del Grup Feminal d'Unió Catalanista, dels senyors En J. Grant i Sala, En Pere J. Bassegoda, En Manel Mogas, En Ferrán de Segarra i En Rafel Monjo.

En els exàmens verificats el passat divendres en la Càtedra Catalana de la Normal de Mestres de Barcelona foren atorgats els certificats de coneixement de Gramàtica Catalana a favor dels següents deixebles:

En Jaume Aregell i Soler, amb la qualificació de «Excel·lent»; En Antoni Pujoi i Ferré i En Jaume Martí i López, amb la qualificació

de «Notable», i En Mateu Serra i Isern i N'Antoni Andenis i Raimundi, amb la qualificació de «Regular».

Notes polítiques

Les dues gires

Els regionalistes celebren avui una diada nacionalista a Altorja, i els possibilistes del carrer de l'Hospital una «gira campestre» a Riudecanyes.

Amb tant de fervor autonomista i nacionalista és innegable que la autonomia de Catalunya s'apropa... Empró més s'aproparia, si fos cert el nacionalisme dels primers i l'autonomia dels altres.

La conferència d'En Samblancat

Per la nostra Joventut Nacionalista Republicana es fan gestions per a que la conferència que devia donar don Angel Samblancat en el Foment Republicà Nacionalista el passat dissabte, que hagué de suspendre's, com ja diguerem, per indisposició del conferenciant, tinguí lloc el proper dijous.

En Saborit, a Oviedo

Ha anat a Oviedo, a presentar se a sos electors, don Andreu Saborit. A l'estació fou rebut per un veritable multitud.

Donarà una conferència en el Centre Obrer i pendrà part en un miting que se celebrarà a la zona minera.

No obstant, el seu viatge no té

caràcter de propaganda. En Saborit tracta de recollir dats de quant ocorregué en aquella regió durant els successos del mes d'agost.

Avui mateix retornarà a Madrid.

Més endavant s'organitzarà una excursió de propaganda.

D'AGRICULTURA

Instruccions per a l'empleu del sofre líquid

La Direcció d'Agricultura de la Mancomunitat de Catalunya atenta a les moltes lletres rebudes consultant-li com, quan i on deuen emplear-se els sofre líquids o mullables, es creu en el deure de recomanar als agricultors les següents instruccions:

1.ª Que el tractament deu ésser integral mullant serments, pàmpols i sobre tot els raimos.

2.ª Que deu emplear-se en totes les sulfatades que es donguin a la vinya, ja que donat el poc cost a que resulta és preferible pecar d'un cop més que d'un cop menys.

3.ª Que els sofre líquids (polisulfur de calç) és menester siguin preparats convenientment, ja sigui per mitjà dels Sindicats Agrícoles, ja sigui mitjansant agrupacions que es formin amb aquest fi. Deuran emplear calç i sofre de primera qualitat per a poder obtenir el sofre líquid amb el màxim d'eficàcia.

4.ª Un sofre líquid, de color negrós i que presenta abans de filtrar una espuma verdosa, marca en general una graduació Beaumé de més de 23. Quan presenta un color canyella i espuma groguenca així com un gros dipòsit de color groc, marca poca graduació, 20 graus Beaumé, i menys, no essent aleshores de tanta eficàcia.

5.ª Que qualsevol dupte, consulta que es vulgui fer, poden adreçar-se a la Direcció d'Agricultura (Urgell, 187, Barcelona) on seran atesos immediatament així com es remetrán falles a qui les sol·liciti.

Informació

Durant la tarda d'ahir caigueren alguns petits ruixats que feren deslluir un poc les festes que estaven celebrant en sos locals d'estiu diferents societats recreatives.

Ayui estarán obertes les farmàcies: Serra, arraval de Santa Agna, 80; Benet, arraval de Santa Agna, 14, i Soler, carrer Llovera, 26.

Segons càlculs de la Secció d'Estadística del Museu Social, de Barcelona, resulten per al passat mes d'abril els següents tants per cent de paro forçós en els obrers sindicats de diverses indústries de Catalunya:

Paletes i peons, 17,3; fusters, 4,2; metal·lúrgics, 2,0, i tipógrafes, 0,4.

Per a tots els oficis reunits el tant per cent és de 7,1.

Avis important

El proper dimarts, dia 21 del corrent Maig, es començarà a vendre la CARN de

Vedella a 1'10 pessetes la tersa Id. sense os a 1'50 pessetes la tersa

Moltó a 1'50 pessetes la tersa

en els següents llocs:

VEDELLA: En les taules de les Carnicerías públiques, número 25, de Josep Salvat; núm. 12, de Remigi Barbará, i núm. 13, de Joan Malet, i en les tendes de Santiago Trillas, carrer de Jesús núm. 21, i Paula Boleda, carrer de Jesús, núm. 29.

MOLTÓ: En les taules de les Carnicerías públiques, de Josepa Madurell, Magdalena Gené i Paula Cort, i en les tendes, de Agna Ferrer, carrer de la Mar n.º 34; Paula Boleda, carrer de Jesús núm. 29, i Santiago Trillas, carrer Jesús, 21.

Ahir a la una del mig-dia, arribá an aquesta ciutat la massa coral d'Alella «La Igualtat», dirigint-se des de l'estació a les Cases Consistorials, on dipositaren la senyera.

La reparició de la simpática artista Carla Cenami en les taules del Teatre Fortuny, constituí un gros éxit per a dita artista i per a l'empresa, car la primera escoltá molts aplaudiments i la segona comptá per plens les sessions en que la diava prengué part.

BAR MUNDIAL

Araval de Sta. Agna i Plaça de Catalunya.- Tel. 253

Licors de les més acreditades marques.—La sens rival Horxata Valenciana.—Se serveixen mantecaus i cafés gelats a domicili.

La Junta provincial de Subsistencies ha acordat fixar la taxa dels 5 mil litres de gasolina, recentment rebuda a la casa Vilella, en 107,50 pessetes hectòlitre.

En el concorregut cinematógraf «Sala Reus» ayui, tarda i nit, s'hi donarán escullides sessions.

El programa serà tot nou i abundant.

Banc de Reus de Descomptes i Préstams

Paguem els cupons Orenses primitives n.º 75 i 76. Cedim xecs sobre totes les places d'Espanya. Compren bitllets estrangers.

Per la Junta local de Reformes Socials, ha sigut imposada una penyora al dueny d'una fàbrica de genres de punt, per tindre ocupada alguna menor d'edat més hores de les permeses per la llei.

Les sales de diversions públiques i particulars, ahir es vegeren extraordinàriament concorregudes, especialment el Teatre Fortuny, on s'hi estrená l'obra del Rvnt. Anton Rey Soto, «Amor que vence al amor», per la companyia d'En Jaume Borrás.

Per concurs de trasllat han sigut nomenats mestres: de Riudoms, don Joan Guinovart Mañé i de Selva del Camp, don Manuel Bruch.

F. PRIUS DEMESTRE

Corredor de Comerç col·legiat

Arraval Sta. Agna, núm. 57

Valors - Cupons - Camvis - Giros

Pago de tots els cupons venciement Maig.

Compra venta de valors.

S'han reunit a la Cambra de Comerç de Tarragona els secretaris de la de dita capital, de Reus, Tortosa i Valls, per a canviar impressions sobre la redacció de la Memoria comercial que confeccionarán mancomunadament.

Amb un programa completament nou i escullit, ayui al saló Kursaal s'hi donarán extraordinàries sessions de cine, tant a la tarda com a la nit.

Jaume Simó i Bofarull

ADVOCAT DELS ILTRES. COL·LEGIIS DE REUS I TARRAGONA

Despatx: Robuster, 28, ent., de 11 a 12 i de 16 a 18

La Cambra Agrícola oficial de la provincia ha dirigit un telegrama al Comissari general d'Abastos, protestant de la taxa dels olis.

Dipòsit de gel en el Bar Mundial de l'acreditat Primitiva VICTORIA.—Vendes al por major i al detall.

En el Teatre Fortuny aquesta nit s'hi donará una extraordinària sessió de cine en qual programa hi figurarán les pel·lícules «Naná» (tercera jornada), «La locura de Nueva York», «Anales de la guerra» i «Billie, borracho».

Centre Autonomista de D. del C. i la L.

Registre de Col·locacions

— DEMANDES —

Un jove per a escriptori.
Un dependent per a la venda al detall.

A Santander s'ha realitzat una manifestació de protesta, verament original, contra els venedors de carbó mineral per l'escassetat d'aquest combustible.

La manifestació ha consistit en desfilant tots els carros que es dediquen en la població al carreteig de carbó.

Portaven els carros cistells buids i anaven tirats per rucs.

Han recorregut els principals carrers i s'han aturat davant del Govern civil i l'Ajuntament.

En el públic, que de tot arreu acudia a presenciar la desfilada, ha produït la ocurrencia molta gatzara.

Avis.—Poso en coneixement dels lectors dels periòdics «El Noticiero Universal» i «El Liberal», edicions de la nit, que si volen llegir-los tant prompte són arribats a aquesta ciutat, se serveixin comprar-los tots els dies a la Plaça Prim, abans de les deu de la nit, car si s'hi sotscriuen, no els rebrán fins una hora més tard.

El corresponsal, *Josep Borvell.*

ESPECTACLES

Teatre Fortuny

Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Kursaal

Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Sala Reus

Grans sessions de cine per a avui.
Preus i hores de costum.

Teatre Circo

Gran Companyia cómic-dramàtica del Teatre Romea de Barcelona, dirigida pel primer actor ENRIC GIMENEZ.

Debut, el dissabte dia 25 de Maig amb l'estrena de la darrera producció de l'eximi Guimerà «Al cor de la nit».

LLISTA DE LA COMPANYIA

per ordre alfabètic

Actrius.—Arquer, Teresa; Baró, Emilia; Fornés, Pepeta; Fremont, Elvira; García, Ramona; Panades, Francisca; Safont, Rosalía; Torres, Elvira; Verdier, Antonia.

Actors.—Alonso, Joaquím; Bru-guera, Josep; Gimenez, Enric; Gí-nestet, Emili; Martí, Anton; Mir, Lluís; Munt Rosés, Joan; Pallach, Evarist; Pujol, Bartomeu; Stremis, Anton; Vinyas, Joaquím.

Maquinaria i guardarroba, Car-bonell i Alcaraz; Sastreria, «Gran-des Almacenes El Espanòls» de Barcelona; Perruquer, R. Gullí; Electricista, Josep Lozano; Decorat exprofes, per a cada obra, dels re-putatats escenògrafs Vilumara, Alar-ma, Rocarol i Bulbena i Girbal.

Preus d'abonament a 10 funcions que tindran lloc els dimarts, dijous, dissabtes i diumenges, des del 25 de Maig al 9 de Juny.

	Pessetes
Lotja de prosceni, platea, amb 4 entrades	120'—
Id. id. primer pis amb 4 id.	90'—
Id. platea amb 4 id.	80'—
Id. primer pis amb 4 id.	50'—
Butaca de platea amb en-trada	10'—
Id. circular de platea o pri-mer pis	8'—
Entrada a llotja	4'—

Tots els impostos a càrrec dels abonats.

PREUS DIARIS

	Dies feiners	Dies festius
	Pessetes	Pessetes
Llotja platea amb 4 entrades	10'—	15'—
Idem primer pis amb 4 id.	7'—	8'50
Butaca de platea amb entrada	1'25	1'66
Idem circular o de 1.er pis amb id.	1'—	1'25
Entrada a llotja	0'41	0'41
Entrada al públic	0'25	0'25

Tots els impostos a càrrec del públic.

Ferrocarrils

Servei de trens que regeix des de 1er de juliol de 1915

De Reus a Barcelona

Surt 5'03 per Vilanova; arriba 8'48 m.
" " Vilafranca; " 9'38
" 7'25 " " 9'23 e.
" 8'49 " " 13'27 m.
" 14'13 " " 17'42 c.
" 17'16 " Vilanova " 21'44 o.
" " Vilafranca " 20'37

De Barcelona a Reus

Surt 5'26 (tras. Roda); arriba 9'23 m.
" 9'20 " " 12'47 c.
" 13'23 " " 19'24 m.
" 19'49 " " 21'53 e.

De Reus a Tarragona

Surt 9'57 arriba 10'30 m.
" 12'54 " " 13'27
" 14'30 " " 15'05 m.
" 18'08 " " 18'35 c.
" 20'50 " " 21'34 m.

De Tarragona a Reus

Surt 7'35 arriba 8'10 e.
" 12'17 " " 12'53 m.
" 16'36 " " 17'14 m.
" 19'25 " " 20'03 m.

De Reus a Falset i Mora

Surt 7'17 surt 9'27 arriba 10'15 m.
" 10'41 " 11'19 " 11'14
" 13'17 " 14'24 " 14'58 c.
" 16'30 " 18'57 " 19'47 m.
" 19'47 " 21'11 " 21'47 m.
" 22'01 " " 23'05 e.

De Mora i Falset a Reus

Surt 6'13 arriba 7'17 e.
" 6'30 surt 7'42 " 8'39 m.
" 7'01 " 8'43 " 10'19 m.
" 12'17 " 13'11 " 14'03 e.
" 17'27 " 19'12 " 20'59 m.

De Reus a Lleida

Surt 8'22 arriba 11'22 c.
" 13'35 " " 20'05 m.
" 17'59 " " 22'03 m.
" 20'30 " " 0'22 m.

De Lleida a Reus

Surt 5'30 arriba 9'46 m.
" 8'29 " " 12'29 m.
" 11'56 " " 20'17
" 15' " " 17'58 e.

Companyia Reusense de Tramvies

Sortides de Reus	Sortides de Salou
(Arrabal Robuster)	—
Tren n.º 24 a les 7'50	Tren n.º 25 a les 9'20
> > 12 > 16'—	> > 23 > 18'43

Linia de Valencia

Surten de Salou per a Valencia
6'21, 9'18, 0'02, 12'02 (fins a Benicarló).
Arriben a Salou de Valencia
4'19, 8'32, 18'36, 0'35 (desde Benicarló).